

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 250.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifă, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și insertiunile să plătesc totdeauna înainte.

Să ne curățim simțirile!

Neînțelegerea, minciuna și invidia pare-că prind rădăcini tot mai adânc în masa mare a poporului nostru. Faptul însă este cu atât mai dureros, cu cât vedem, că clasa cultă — inteligentă — care este chemată să moralizeze și îndrepte voințele oamenilor laici — încă este molișită de boala *neînțelegerii și invidiei urâte*. Ori de câte ori este vorba de rezolvirea vre-unei chestiuni vitale ce apasă greu interesele neamului nostru, inteligența noastră este nutrită de păreri deosebite, de interese particulare, de vederi cari excită neîncredere în poporul nostru — lucru ce este cu totul spre paguba națiunii noastre. La edificarea cetății noastre culturale numai așa să va putea lucra cu succes, dacă toți factorii competenți cu *același gând cu aceeași simțire* vor conlucra neobosiți la ridicarea aceluia edificiu. Cultura unui popor să poate asemăna cu un râu mare, care cu atât va curge mai mândru și maiestos, cu cât vor fi mai multe pârâiașe și riulețe cari să vor vărsa întrânsul.

Bunul cetitor își va aduce aminte și de înțeleapta istorioară, când un tată de familie fiind pe patul morții și-a chemat fiii la pat, pentru a-i încredința că în *unire e puterea*, le-a dat fiecăruia să rupă câte o nuelușe — ei o rupeau cu înlesnire, dându-le după aceea un mănunchiu de nuelușe nu le au mai putut fânge. Tot așa stă lucrul și cu oamenii, un individ singur va fi învins cu ușurință din partea dușmanului, pe când mai mulți *laolaltă* vor putea înfrunta amenințările și atacurile ce ar tinde a le stîrbi ființa lor.

A ne desbrăca de haina urâtă a egosmului, a înlătura patimile noastre și a ne încălzi inimile noastre la focul

sfânt al iubirii de neam de lege și de moșie, ar însemna a ne ridica noi înșine pe cel mai înalt pedestal al moralității. O luptă bărbătească purtată fără șovăire și cu demnitate în direcțiunea aceasta numai atunci să poate închipui, când Românii din toate unghiurile acestei țări vor simți *una*, numai atunci vom putea merge în legiuni nevinse.

Rasa cea mai puternică, zice un învățat, va fi aceea, care cuprinde în sine într'un grad înalt sentimentul propriei sale superiorități. Anglo-Saxonii domină lumea, fiind-că au conștiința de a fi un popor mare, născut pentru superioritate.

Când școala dă societății tineri lipsiți de voință sau cu voință schimbătoare, când li dă cunoștințe ce să clatină, când li dă oameni, pentru cari îndeplinirea datoriei este o grea sarcină, iubirea de adevăr o neputință, demnitatea personală o vorbă și onoarea o ficțiune, atunci școala nu a răspuns menirii sale, care nu poate fi decât aceea de a da oameni în sensul cel mai înalt și cuprinzător al cuvântului. Nu oameni în vederea unei umanități, care nu să află decât în visurile utopiștilor, ci oameni în vederea *trebuințelor și idealurilor naționale*.

Este o necesitate imperioasă ca toți factorii competenți să nisuească, ca puterile naționale să le pună în serviciul statului. Ori ce chestiune vitală, ponderoasă să va putea rezolvi numai dacă toți cei interesați vor căuta, ca în cadrele fundamentale ale statului, și reciproc să se pună pe baza înțelegerii adevărate, lucrând fiecare cu prevenirea ce să cuvine.

Rostul acestor cuvinte să va lămurii și mai bine când fiecare va avea pecetluit în inima sa duhul păcii, al înțelegerii, al dragostei și iubirii, înlăturând dela sine ori-ce patimă și conlucrând împreună pentru realizarea *ideurilor obștești*; rugând pe Dumnezeu puterilor să însoțească toți pașii noștri.

N. Hamsea.

Rugăm pe on. abonenți restanțieri a grăbi cu reînnoirea abonamentului, ca să nu sim siliți a le întrerușe erimitearea foii.

Îngrijirea vinului.

De Nicolae Simulescu.

Vieritul a stat totdeauna la loc de frunte în economie și în viitoriu, cunoscând oamenii deosebira lui însemnătate, fără îndoială, nu numai să vor ocupa mai puțin de acest ram, ci din contră, îl vor prețui tot mai mult.

E și lucru firesc să-i dea însemnătate pentru-că vieritul este un mijloc de frumoase venituri pentru cei-ce să indeletnicesc cu el. E poate cel mai bănos.

Avem doar atâtea pilde, că comune cari până bine de curând, trăind numai după plugărit, erau dintre cele mai înapoiate și lipsite, ear' după-ce vieritului i-au dat mai multă îngrijire, s'au ridicat în câțiva ani și s'au recules într'atâta, încât azi abia le mai poți cunoaște.

Dacă însă vieritului din această cauză i-să dă așa însemnătate, nu mai puțin să cere dela vieri, ca și de îngrijirea vinului să țină samă. Nu e de ajuns, ca lucrând, via, toamna când a sosit culesul, să așezăm vinurile noastre în pivniță, pentru-ca acelea să nu mai aibă lipsă de altă îngrijire.

Din contră, dacă e să avem vin bun, ales, fără scădere — la multe lucruri va trebui să ne oprim.

Curățenia pivniței, a vaselor și uneltelor folosite spre acest scop și alte nenumărate trebuințe iau loc de frunte pentruca să putem avea un vin bun și de preț.

Să vedem deci, cari ar fi cele mai neapărate trebuințe pentru, îngrijirea vinului.

1. Culesul.

Ajunși strugurii la coacere deplină, este semn, că culesul viilor a sosit.

În multe locuri vierii pentru a afla, dacă strugurii sunt desăvârșit copti și pot prin urmare hotări ziua culesului, urmează în următorul chip. Iau din vie, din deosebite locuri, struguri fără să alegă, dacă aceia sunt mai mult ori mai puțin desvoltați și după-ce i-au stors, mustul îl pun într-o sticlă și cu proba de must constată cât zahăr conține, sau cum să zice: câte probe are.

După 4—5 zile fac din nou această probă, să îțelege cu alți struguri, și dacă află că aceia au câștigat în zăhar, iar timpul e potrivit, așteaptă încă câteva zile și din nou repetază proba.

Aflând, că dela o probă până la cealaltă indulcirea strugurilor n'a înaintat sau mai bine n'a făcut nici o schimbare, hotărâsc ziua culesului.

Să înțelege, că amânarea aceasta întru îmbunătățirea strugurilor și prin urmare a mustului numai atunci să poate face, când zilele de toamnă sunt frumoase și călduțe.

Dacă timpul e rece sau chiar ploios, cum de regulă să întâmplă prin Octomvrie și nu e nădejde de îndreptare, culesul are să urmeze fără întârziere, pentrucă el nu e priincios strugurilor.

Vorbind despre acest lucru, să ne oprim puțin la feliul cnm ar trebui el făcut.

Vierii noștrii de regulă în ziua statorită pentru cules ies în viie unde cu un cosor sau cuțit bine-rău ascuțit taie și adună strugurii pentru a-i pune în bot și de aci, după ce i-au zdromșit bine, în cada de pe car. În lucrarea lor ei adună la un lec strugurii copti, necopti sau stricați. Ba pe lângă asta de multeori cei mai frumoși struguri sunt folosiți pentru mâncare în decursul culesului din partea culegătorilor sau adunați și puși tot spre acel scop la păstrare din parte stăpânului viiei, așa că la teasc ajung numai cei de a doua mână.

Urmarea e, că mustul ce a fost stors și astfel vinul, e acrișor, slab și de mai neînsemnată valoare.

De multeori să întâmplă și aceea, că oamenii noștrii la cules, mâncând pâne, sfărmiturile ajung între struguri și natural în cadă, un lucru acesta care asemenea strică mult calității vinului prin acreala ce i-o dă pânea.

Pe lângă cele de mai sus vierii noștrii mai fac de multeori și greșala, că înadins culeg pe timp de ploaie, crezind că astfel vor avea mai mult vin, — fără să-și dea sama, că aceasta strică vinului

Să ne inchipuim, că în botul în care adunăm strugurii cad numai atâtea picături de apă, câte boane sunt

pe aceia și vom afla, că nu mai poate fi acel must care trebuia să fie.

Mustul ce îl vom stoarce după un asemenea cules nu va mai avea 16 sau 17% răhar, ci abia 10—11%. Așa el deși mai mult nu mai are prețul care îl putea avea făcând culesul pe timp frumos.

Ș apoi să nu uităm un lucru încă. Vinurile falsificate prin Art. de lege XXIII. 1893. sunt de tot oprite, iar vierii despre cari să dovedește a avea astfel de vinuri sunt aspru pedepsiți.

Pedeapsa ce să poate croi în acest caz e dela 50—600 coroane.

Mai luând în băgare de seamă și împrejurarea, că nu numai vierii despre care să dovedește, a avea vinuri false e stricacios, ci și comunei sau ținutului întreg, prin aceea că îi ese nume rău, depărtând pe negustorii de vin, — vierii ei între ei ar trebui să poarte control, ca astfel de lucruri să nu să întâmplă.

Culesul, după cum s'a zis mai sus, să se facă deci pe timp frumos și în bună rânduială.

Pentru tăiatul cotorului (coadei) strugurilor, în locul cosorului sau cuțitului ascuțit cum a dat Dumnezeu, să se folosească cuțite anume făcute spre acest scop și bine ascuțite. Mai bine ar fi, dacă în locul cuțitului s'ar folosi foarfecile, cu cari tăietura e mai ușoară și astfel, nefiind mișcarea făcută prin tăiere mare, puține boane s'ar risipi, căzând de pe struguri.

Pentru adunarea și ducerea strugurilor la cada de pe car vierii să se îngrijască de vasele și brațele de lipsă.

Dacă e să avem vinuri bune și de preț, este neapărat de lipsă sortarea strugurilor. Pe cei negri să-i punem a un loc, pe cei albi la altul și pe cei mai puțin dezvoltați, mai puțin copti și mai puțin frumoși asemenea la alt loc, având a să îngrijii deosbit și mustul stors

Să va părea această lucrare împreună cu prea multă muncă sau pierdere de vreme, dar' făcând o încercare ne vom încredința, că nu e chiar așa, ear urmarea va fi peste așteptare de mulțămitoare.

Vinurile noastre în acel caz vor fi cu mult mai de preț și vor aduce venituri cu mult mai frumoase decât ar aduce adunând strugurii de-a valma. (Va urma).

Rodirea pământului.

Anul acesta nu este dintre cei bine roditori. Mai ales paiul e eșit foarte slab, rar, pe alte locuri ruginit și plin de burueni. Orzul și ovăsului sunt mai bune, cucuruzul arată rod bun. Trifoiul și luțerna, mohorul și mazăroiul să desvoaltă frumos. Finul a eșit de tot puțin. Peste tot ne putem aștepta la un an mijlociu, afară de recolta grâului.

Lucrătorii s'au scumpit peste tot locul, de aceea a început oamenii a lucra cu ajutorul mașinilor. Azi nu numai săpatul cucuruzului ci și tăiatul grâului să face cu mașina de tăiat trasă de cai.

Pământul roditor fiind împărțit între mai mulți frați și neîndestulitor pentru a scoate din el toate birurile, va trebui de aci înainte să l facem să rodească și mai bine și mai mult ca să ne acoperim cu îndestulire din el toate trebuințele.

De aceea va fi de lipsă pe lângă folosirea mașinării lor la lucrarea lui să ne gândim pe viitor și la îngrășămintea meșteșugită sau măestrită.

Nu e de ajuns să ducem gunoiul dela vitele noastre ci să va recere să-l gunoim și cu un feliu de îngrășământ pregătit la anumite fabrici.

Prin desfacerea gunoiului nostru de grajd cu ajutorul oamenilor de știință, s'a aflat că el ține în sine niște părți de hrană numite în limba învățaților: *Acid fosforic*; *nitrogen*; *caliu*; și că orzul, napii, vița de vie și legumele și alte soiuri de plante ce părți de hrană anumită cer dintre cele trei mai sus arătate

Astfel agronomul ușor să poate socoti, ce fel de gunoiu sau îngrășământ îi trebuie în pământul în care va sămăna orz, sau în cel-ce va sămăna napi de zăhar ș. a.

■ Îngrășămintele bogate în *acid fosforic* să fac din așa numitul: *Superfosfat*.

Superfosfatul să gătește din minerale și din făină de oase cum și din ori-ce feliu de alte gunoieri crude.

Ingrășămintele din *nitrogen* să fac din gunoieri cu multă pucioasă și salitru. Cele din *Caliu* să fac din cenușa de lemne și felurite săruri.

Cine voește să-și înburătățască rodirea pământului prin ingrășăminte măiestrite n'are de cât să ceară dela »Hungaria« societate de gunoiu măestrit în Budapesta cărticica: »Aplicarea practică a gunoiului măestrit sau artificial« și va primi gratuit o broșură în limba română cu multe ilustrațiuni sau icoane din care poate vedea deosebirea cea mare dintre rodirea pământului fără gunoiu și cu gunoiu meșteșugit.

Lăsăm să urmeze aici:

Gunoirea artificială a plantelor mai însemnate arătând la un jugher în chilograme, cătățimea gunoiului ce să recere.

Pentru *grâu*. La jugăr cat. să întrebuițează 24 kg. acid-fosforic solubil, ce să poate obține din 150 kg. superfosfat de 16%. Superfosfatul să introducă în pământ înainte de aratul (pentru sămănat. University Library Cluj

Pentru sămănatură slabă, târzie din cauza gerului, primăvara e a să întrebuița de două ori în părți egale și salitră de chili în cantitate peste tot de 50—80 kg., ca materie nutritoare întregitoare.

Iară pentru locuri de tot slabe, puțin producătoare e a să introducă înainte de sămănat compoziția de *amoniac-superfosfat* în cantitate de 200 kg.

Pentru *șăcară*, e trebuință de 20—25 kg *acid fosforic solubil*, pe lângă ce, în un pământ mai slab e de lipsă și gunoi cu conținut de *nitrogen*. Introducem 150 kg. superfosfat la timpul său iar' primăvara în vreme de 3 săptămâni câte de 2 ori din 60—100 kg. salitră de chili.

Pentru *orz* înainte de arătura făcută toamna imprăștiem 150 kg. superfosfat, iar când arătura numai primăvara să face, introducerea superfosfatului să va face primăvara înainte de sămănat resp. de arat. Iar' când sămănatura în dezvoltarea sa nu e satisfăcătoare, după-ce au răsărit, în vreme de 3—4 săptămâni, introducem câte de 2 ori și din 40—60 kg. salitră de chili.

Pentru *ovăș*, e a să socoti 150—160 kg. superfosfat și 60—80 kg. salitră de chili, la jug. catastral.

Pentru *cucuruz* rezultat frumos să arată întrebunțând acidul fosforic solubil de 25—30% și împreună cu tot atâta din salitra de chili. Inainte de arătură împrăștiem 150—200 kg. superfosfat, conținând acidul fosforic de mai sus, iar după-ce a răsărit sămănătura, împrăștiem câte de 2—3 ori din 90—120 kg. salitră de chili.

Pentru *napi de zahăr*. Regulă ar fi, să fie, ca să nu să cultive napi de zahăr nici decât, fără a întrebunța superfosfatul. La jug. cat 150—200 kg. superfosfat și 80—100 kg. salitră de chili, să socotește. Superfosfatul să introduce în pământ toamna sau primăvara înainte de arat, iar salitra de 2—3 ori înainte de săpat.

Pentru *napi de nutreț* întocmai să socotește, precum la napii de zahăr, cu deosebirea însă, că din salitra de chili, cu 15—20% mai mult e a să folosi, adecă 150 până în 200 kg. superfosfat și 100—130 kg. salitră.

Pentru *cartofi*. Pentru-ca să obținem cartofi de o deosebită mărime, precum și cartofi cu mai mare conținut de întăreală, de un deosebit efect este superfosfatul, pe locuri mai slabe însă, e a să folosi și salitra sau în locul acesteia folosind amoniac-sulfuric sau apoi chiar sarea de calium de 40%.

În pământ bun, producător altfel, să introduce superfosfat de 16% înainte de pregătirea terenului primăvara; în pământ însă mai puțin producător, mai puțin roditor introducem și 90—120 kg. salitră împărțită în câte 2—3 părți egale și astfel împrăștiată de 2—3 ori, după-ce a răsărit plantațiunea.

În pământul însă năsipos e a să introduce 150 kg. superfosfat, 100 kg. amoniac sulfuric și 75 kg. sare de calium cu conținut de 40%.

Asupra *Tutunului*, superfosfatul are influința, ca să obțină cu mult mai mare roadă în frunze fine, și iarăși asupra rezistenței plantei în contra prea marilor călduri de vară. Inainte de pregătirea terenului de plantațiune, introducem 120—150 kg. superfosfat cu conținut însă de 18% acid fosforic. Iară dacă nu folosim pentru gunoie și gunoie

de grajd, atunci pe jug. cat. socotim și 80—100 kg. salitră de chili. Pe lângă acestea două feluri de gunoieri superfosfat și nitrat, pentru-ca să obținem roade și mai mari e a să întrebuința și materia cu conținut de salicil de calium sau »martelia«-ul, pe care îl introducem în pământ deodată cu superfosfatul.

Pentru *rapită și mac*, pe lângă gunoiul de grajd, întrebuințăm și 150—200 kg. superfosfat. Fără gunoiu de grajd însă, mai adaugăm 100—150 kg. și salitră de chili. La rapită însă $\frac{1}{3}$ din salitră întrebuințăm la sămănatul ei, $\frac{1}{3}$ primăvara de timpuriu, și $\frac{1}{3}$ înainte de a înflori sămănată, pe la mijlocul sau sfârșitul lunii Aprilie.

Pentru *câneșă și in* introducem în arătura pentru sămănat 150—160 kg. superfosfat. Are influință asupra calității firelor din câneșă.

Pentru *vița de vie* din locuri suse și lutoase, primăvara înainte de desgropare e a se întrebuința 200 kg. superfosfat de 16%, mai târziu însă înainte de săpături câte de 3 ori din 100—150 kg. salitră de chili.

În teren *năsipos* sau *arinos* însă, întrebuințăm deodată cu 200 kg. superfosfat și 100 kg. sare de caliu de 40%, și iarăși după desgropare 100—150 kg. salitră de chili, sau 80—120 kg. amoniac sulfuric, acesta însă deodată cu superfosfatul, și iar sarea de calium înainte de desgropare.

Pentru *pomi*, în pământ lutos, pentru un pom de mărime mijlocie să recomandă 3—4 kg. superfosfat și 1—2 kg. salitră; în pământ însă năsipos pe lângă aceste mai e trebuință și de 1—2 kg. sare de calium cu conținut de calium de 40%.

Pentru *legume*, 400 kg. superfosfat și 200 kg. salitră să socotește la jug. cat.

Prin aceste cunoștințe și îndrumării agricultorul, cu înlesnire va putea afla modul, cum să gunoieze anumite plante singuratice. Din cele ce s'a zis mai sus, să poate vedea, că cele mai multe plante au trebuință de gunoiul numit: superfosfat, și dacă în multe cazuri întregim gunoiera și prin adaus de salitră de chili, în mod vădit vom înmulți roadele sau recoltele, iar astfel va fi economizarea sau lucrarea pământului rațională; astfel vom ajunge, că

în viitor vom obține două roade în loc de una și că astfel să promovează bună starea nu numai a singuraticilor ci a tuturor agricultorilor, iar' pentru ajungerea acestui scop, datori sunt să conlucre toți economii.

Serate de-ale meseriașilor români.

Înălțător a fost pentru noi, participanții la ședința literară a 6-a a »Reuniunii sodailor români din Sibiu«, ținută la 27 Iunie c., faptul, că alătura de prezidentul nostru Tordășianu, soția d-sale, d-na profesoară Eugenia Tordășianu n. Iovescu, a bine voit a-și da concursul la buna reușită a seratei, înșirându-se între debutanții ei.

În cuvântul de deschidere al ședinței, dl Tordășianu să ocupă cu de-amăruntul cu răsunetul cel-a întimpinat la obștea noastră articolul »Organizarea muncii noastre culturale«. Ne face cunoscute opiniunile date de cei mai competenți în aceasta materie și dă expresiune convingerii sale, că aceasta chestiune va afla soluțiunea cea mai potrivită dacă ne va succede să realizăm toate dorințele distinsului nostru compatriot Teodor Filipescu din Sarajevo. Dl Tordășianu, ne cetește o epistolă a dlui Filipescu, în care stăruind asupra alcătuirii societății de plasare a învățăceilor meseriași, să repoartă la sutele și miile de copii săraci și fără căpățuială, cari ar putea deveni buni meseriași și buni comercianți și astfel ar înmulți numărul bărbatilor de valoare ai neamului și altfel lipsit de clasă de mijloc. Vizază la mulțimea văduvelor și a familiilor scăpătate cu 3 și poate și mai mulți copii, pe cari, neavând mijloace nici pentru a-i îmbrăca, îi lasă să umble pe uliți și pe la ușile oamenilor ca cerșitori, vagabunzi și ca oameni stricați. Vizază la mulțimea mamelor sărace cari vor binecuvânta societatea, care le dă spriginul la așezarea la meserii a copiilor lor ba îi va îmbrăca și îi va prevedea și cu cele mai neapărate trebuințe. Dl Filipescu de încheiere făcând comparație între noi și naționalitățile de altă limbă, îndeamnă să le urmăm exemplul și să ne nizuim, ca pe lângă clasa economilor și așa zisei inteligențe, să creăm și clasa de mijloc.

Intrați în însăși ședința literară, dl notar Duca, cetește sumarele ședințelor administrative, iar după dsa dl Alex Bozo, sodal pantofar, a produs mult haz predând bucata »In vagon de clasa primă« de Orlățanu; dșoara Mărioara Avrigean, a cântat mai multe doine, înălțându-ne sufletește, micuțul Ilie Voivod a predat b'nișor poezia »Moțul la drum«. Sodalul lăcătuș, dl Horia Simoneti, în stăpânirea unei voci dulci și catifalate, ne a încântat cu o cântare de haz la adresa atot stăpânilor Greci. Dl Lanreuțiu Boldor a fost și acum la înălțimea situației cu o poezie de conținut serios și cu altă de haz. Dl Ioan Stanciu, bine aprețiatul nostru cântăreț, ca în totdeauna s'a întrecut pe sine însuși cu mai multe arii de toată trumșeța. Ca ultim punct, dna Tordășianu, raportându-să la împrejurarea, că dșoara poetă Maria Cunțanu, pătrunsă de însemnătatea culturală a ședințelor noastre literare, a dăruit spre sortare între participanți 10 exemplare din »Poeziile« sale, ține să ne facă cunoscută ființa poetei. Ea e sibiiană, zice dna Tordășianu, și totuși prea puțin o cunoaștem. Pricina e ușor de aflat. Dșara Cunțanu retrasă de șgomotul lumii, trăiește singur în societatea iubitorilor săi părinți și pentru a da expresie din caz în caz simțemintelor sale. Expresia simțemintelor ei nobile o găsim în poeziile sale. Pe dșoara Cunțanu nu odată o vezi singură în zorile dimineții, în amrgul serei și de-a pururea cetind și meditând. Dșoara Cunțanu e fca mai mare a profesorului seminarial, a cviosului părinte, dl D. Cunțanu, compozitor de muzică bisericească, pe care o cultivă din copilăria sa. Chipul acestui bărbat, atârnat în localul Reuniunii și deasupra pianului D-Voastră, zice dna Tordășianu, mărturisește despre vredniciile lui și față de clasa noastră de mijloc, încât, după cum mi-să spune, părintele Cunțanu a format primul cor de pe timpul întemeierii Reuniunii D-Voastră. În familia Cunțanu ca în puține altele să cultivă muzca și literatura. Revenind asupra poeziilor dșoarei Cunțanu, în acele găsim multă sinceritate, multă duioșie, de care sunt cuprinse numai sufletele isolate. Dna Tordășianu ne cetește ca exemplu mai multe din poeziile dșoarei Cunțanu. De încheiere dna Tordășianu ne recomandă, ca în clipele noastre de recreație să cetim și

recetim poeziile poetei Maria Cunțanu, acest model de modestie și sinceritate

La fine să sortează între participanți mai multe cărțile folositoare, ear dl Tordășianu, ne invită la ședința literară din Iulie.

„Cu noi este D-zeu!”

Știri de tot felul.

Protopresbiter nou. Conzistoriul arhidiecezan din Sibiu a numit în ședința plenară ținută Luni, pe părintele *Ioan Hamzea*, paroch în Râșnov, protopresbiter al tractului Bran.

Iubileul Monarhului. Reichsrath ul austriac, în ședința de Marti a adoptat, fără discuțiune și în mijlocul aplauzelor, propunerea doctorului *Lueger*, primarul Vienei, de a să alege o comisiune specială, care să prezinte un proiect pentru sărbătorirea iubileului de 60 de ani de domnie a M. Sale împăratului și regelui Francisc Iosif. Doctorul *Lueger* a anunțat, că va cere comisiunei acesteia să voteze *un credit de 100 milioane cor. ca fond pentru asigurarea contra bătrânețelor și a invalizilor.* Aceasta instituție va corăspunde necesităților tuturor claselor muncitoare și va fi legată pentru totdeauna de numele împăratului Francisc Iosif, care a dat tuturor popoarelor și tuturor sușilor săi sutragiul universal. Cuvintele doctorului *Lueger* au fost acoperite cu salve de aplauze de cătră toți deputații, cari l'au ascultat în picioare.

Regele Carol în Ischl. Regele Carol va avea o *întrevedere cu împăratul și regele Francisc Iosif I. în Ischl.* Ca în fiecare an, regele României merge, cu Regina, la băi și să va oprî și acum două zile în Ischl, spre a cerceta pe bătrânul nostru monarh, al cărui oaspeți vor fi.

Logodnă. Dl *Ioan Ilie*, notar diplomat din Zernești s'a logodit cu d-șoara *Marioara Guga* din Șoimuș. Felicitările noastre.

La școala agronomică dela Lugoj sunt mai multe locuri fundamentale (gratuite) susținute de Comunitatea

de avere din Caransebeș. Tineri români, fii de Grănițere cari doresc să ocupe aceste locuri respective să studiezi, școala agronomică ca stipendiști ai Comunității de avere, se provoacă să se prezinte nesmintit *Joi în 1 August 1907* la 10 oare a. m. la Comunitatea de avere și să aducă cu sine următoarele documente: 1. Atestat de botez, din care să se vadă că a împlinit vârsta de 17 ani. 2. Atestatul școlar obținut în urmă. 3. Atestat de moralitate din parte comunei. 4. Intrucât a făcut serviciul militar: pașaportul militar. 5. Dacă sunt minoreni: Invoirea părinți'or sau tutorilor pentru a putea cerceta școala agronomică ca stipendiști ai Comunității de avere.

Atentat cu dinamită la Deva contra trenului accelerat. Mercuri seara a fost comis un atentat cu dinamită contra trenului accelerat Budapesta-Brașov. Atentatul s'a întâmplat între stațiile Branicica și Deva. Făptuitorii necunoscuți au pus dinamită pe podul de peste Murăș cu ceva mai înainte de sosirea trenului. Explozia teribilă a distrus o șină în lungime de 58 centimetri. Bucățile din șină s'au găsit la depărtare de 30—40 metri. Din fericire trenul — deși a trecut peste șina stricată — n'a derailat, căci altcum ar fi căzut în Murăș. Afară de câteva fereste sparte, nu s'a întâmplat nici un rău. Linia ferată a fost imediat reparată. S'a pornit imediat cercetare.

Adunarea generală a »Asociațiunei« să va ține în Bistrița în zilele de 21 și 22 Septemvrie după cum am fost anunțat. Aflăm că în Bistrița s'a constituit un comitet însărcinat cu organizarea sărbărilor ce să vor da cu acest prilej și cari promet a fi splendide. Acest comitet a hotărât să invite pe artistul Zaharie Bârsan cu trupa sa să dea în sara primă o reprezentațiune teatrală, iar în sarea a doua să va da un concert din partea Reuniunii de cântări din Bistrița, cu concursul a două dintre cântărețele noastre artistice.

Starea sămănăturilor din România. Știrile primite la ministeriul român de domenii continuă a arăta, că grâul e în foarte număroase județe de calitate excelentă. Secerișul orzului s'a sfârșit în toată țara. Secerișul orzoaicei a început în Moldova. Viile promet o recoltă mijlocie.

Atentat contra unui ministru. Contra ministrului căilor ferate din Rusia s'a comis un atentat. Ministrul se afla tocmai într'o călătorie de inspecție în jurul orașului Elisabetgrad. Înaintea trenului accelerat, în care călătoreau, atentatorii au așezat bolovani colosali, cari sigur făceau să deraieze trenul. Spre noroc mașinistul a putut opri trenul la timp. Cercetările au rămas până acum fără rezultat.

Prietinia între România și Turcia. Ministrul român la Constantinopol, Papiniu, a fost deunăzi în audiență la Sultanul. Primirea a fost excelentă. În timpul audienței ministrul român a exprimat Sultanului sentimentele amicale ale regelui Carol. Sultanul a mulțumit și a promis cu acest prilej tot concursul său pentru rezolvirea pacifică a chestiunilor dintre România și Turcia, în ce privește convenția comercială și consulară ce urmează să se încheie între cele două state și înțelegerea cu privire la proprietățile imobile ale musulmanilor în Dobrogea. O misiune română va pleca în curând la Constantinopol pentru a remite Sultanului insigniile ordinului »Regele Carol I.«

Explozie în palatul Sultanului. Din Constantinopol s'a anunțat, că în palatul de vară al sultanului, numit palatul de Ienidje de pe malul Bosforului, s'a întâmplat o explozie de bombă. Patru persoane au fost grav rănite. Făptuitorii nu au putut fi eruați și prinși.

Meseriașii și biserica-catedrală. O nouă vrednicie s'a înscris Duminecă în 1/14 Iulie c. la activul conducătorilor și la al membrilor »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«. În această sfântă zi credincioșii participanți la serviciul divin din biserica-catedrală în trunte cu I. S. Sa Domnul Archiepiscop și Metropolit I. Mețianu, au fost plăcut surprinși și înălțați în sentimentele lor religioase prin faptul, că răspunsurile liturgice le-a dat corul biseticesc al »Reuniunii sodalilor« nostri sub conducerea neobositului dirigent Candit Popa, învățător la școala de aplicație de pe lângă seminariul »Andreian«. Precisiunea, disciplina și armonia dintre voci a stors admirațiunea tuturor și ne-a arătat pe dirigentul dibaciu, care n'a cruțat nici timp nici osteneală la studiarea grelei liturgii, datorite măestrului nostru George Dima.

Corul e compus din cei mai buni cântăreți ai Reuniunii, în frunte cu vice-prezidentul G. Poponea, cu bine apreciatul cântăreț Ioan Stanciu, etc. După cum suntem informați această a fost prima pășire a corului bisericesc al Reuniunii, care va cânta succesiv în toate bisericile noastre din Sibiu.

De Dr. Stroia, protobresbter în Săliște și dl Garoiu, avocat în Zernești, drept încurajare pentru membrii corului și în semn de prinos pentru acest frumos debut al lor, a pus la dispoziția coriștilor prin prezidentul Vic. Tordășianu suma de 10 respective 6 cor., cheltuite în bună dispoziție în restaurantul dela »Stadt-park«.

E fără îndoială laudabil cum meseriașii noștri își manifestă sentimentele lor religioase și alipirea lor către biserică. Pilda lor ar putea fi urmată și de alte clase sociale ale noastre.

Fraudă de 15 milioane în Rusia. Ziarul «Russ» anunță că la linia ferată transbaicalică s'a decoperit o fraudă de 15,000.000 ruble. Numărul funcționarilor implicați în fraudă aceasta e foarte mare.

La »fondul Viotor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace« au mai dăruit: din prilejul onomasticeii măiestrului croitor Petru Bota, următorii Ioan Petrescu, măiestru croitor, Erimie Purece, măiestru lăcătuș, dna Constanța Părău soție de croitor, fiecare câte 50 bani; logodiții Ioanichie Bota, sodal croitor și d-șoara Sorica Vulc, (Săliște), 1 cor, familia sărbătoritului Petru Bota, 80 bani, Ioan Popidan, măiestru măsar, 40 bani, George Mocian culegător tipograf, Florea Cruciță și Ioan Părău, măiestru croitori și Victor Turdășianu, prezident, fiecare câte 20 bani.

Al 108-lea. Casariatul »Reuniunii române de înmormântarea din Sibiu«, a solvit ajutoriul statutar după răposatul membru Lina Trăduche, precupeată. Acesta este al 108-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Onorați cetitori!

Lățiți revista „Bunul Econom“ între cunoscuții dvoastră!

CUMPĂRAȚI BIBLIOTECA BUNUL ECONOM

Din această bibliotecă să pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ieftoare, costurile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămânța plantelor agricole și sămănatul lor«.
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. — Lucrarea pământului. — Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul«.
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea pământului)«.
- 9—10. »Prăsierea păsărilor de casă (galițe hoare). Găinile, curcile găinușele (b bilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara, orzul, ovăsul, meiul, hrișca cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele să se adreseze la administrația »Bunul Econom« Orăștie (Szászváros).

FONDATĂ ÎN ANUL 1838.

◦◦ MEDALIE DE AUR ◦◦
◦◦◦ BUCUREȘTI 1894. ◦◦◦

TIPOGRAFIA „MINERVA”

ÎN GRĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) PIAȚA-MARE NR. 2

PRIMEȘTE SPRE EFEPTUIRE TOT
FELUL DE TIPĂRITURI CU CELE
◦◦ MAI MODERATE PREȚURI! ◦◦

COMANDE DIN AFARĂ SĂ EXECUTĂ URGENT.